

Módosítva: 2016.06.09.

315. Tarián Imre iratai

1936-1999

5 doboz – 0,6 ifm.

Tarián Imre professzor (Szabadka, 1912. júl.26 - Budapest, 2000. jan.19.) egyetemi tanulmányait Budapesten végezte a Pázmány Péter Tudományegyetemen Eötvös-kollégistaként. Diplomát 1935-ben szerzett matematika-fizika szakon. 1939-ben Debrecenben doktorált fizikából. 1935-ben az Országos Földrendési Obszervatóriumban, majd 1936-tól 1940-ig a debreceni Orvostudományi Intézetben dolgozott gyakornokként. 1941-től 1949-ig gimnáziumi, ill. gyakorló gimnáziumi tanárként működött, miközben a Közgazdaságtudományi Karon, majd Egyetemen is előadott fizikát. 1949-ben a Budapesti Pedagógiai Főiskola tanszékvezető tanára lett, majd 1950-ben nyert egyetemi tanári kinevezést a Budapesti Orvostudományi Egyetem Orvosi Fizikai Intézete (később Biofizikai Intézet) élére. Innen vonult nyugállományba 1982-ben. Tanszékvezetőként intézetén belül 1961-ben megszervezte, és 1976-ig vezette a Kristályfizikai Tanszéki Kutatócsoportot, mely egyik alapját képezte az 1976-ban létesített MTA Természettudományi Kutatólaboratóriumai Kristályfizikai Kutatólaboratóriumának.

1959-től 1963-ig az egyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja, 1970-től 1973-ig tudományos rektorhelyettese volt. 1952-ben nyerte el a fizikai tudományok kandidátusa, majd 1966-ban a doktora fokozatot. 1970-től az MTA levelező, majd 1976-tól rendes tagja. 1952 és 1964 között az MTA Matematikai és Fizikai Osztályán a Fizikai Állandó Bizottság titkára, 1964 és 1976 között osztálytitkárhelyettes, illetve osztályelnökhelyettes, majd 1990-ig osztályelnök, egyben az MTA elnökségi tagja.

Kutatási területei voltak a kristályhibák, különös tekintettel az ún. színcentrumokra; a kristálynövekedés és a gyakorlati, valamint tudományos célokat szolgáló kristálynövesztés; az ionizáló sugárzások mérésével és radioizotópok orvosi alkalmazásával kapcsolatos mérés technika és műszerfejlesztés; a biológiai makromolekulák szerkezete és funkciói közötti kapcsolat, különös tekintettel az UV sugársérülésekre és a vegyi ártalmakra.

A levéltárba vett iratsorozat az intézetben maradt irathagyatékot tartalmazza. Egyenkénti átnézéssel kutatható.

1. doboz – Személyi iratok, kéziratok
2. doboz - Kéziratok
3. doboz – Jegyzetek, levelezés
4. doboz – Különlenyomatok, kiadványok 1967-1986
  - BOTE Orvosi Fizikai Intézetének húsz éve (1947-1967). Bp., 1967.
  - Tarián Imre tudományos munkái 1939-1981. Bp. 1982.
  - Emerico Tarián septuagenario. Akadémiai, Bp., 1983.
  - Tarián Imre: Tudomány és gyakorlat kicsiben. Bp., 1983.
  - Tarián Imre oktatási, tudományszervezési és egyéb közleményei. Bp., 1988.
5. doboz – Kiadványok, memoárok 1990-1999, tárgyi emlékek
  - Tarián Imre: Ami az előző gyűjteményekből kimaradt. Bp., 1990.

Tarján Imre: Ami az előző gyűjteményekből kimaradt II. Bp., 1994.
Tarján Imre: Visszaemlékezések, 1995, 1996.
Tarján Imre: A SOTE Biofizikai Intézetéről alapítástól napjainkig 1948-1995. Bp., 1995.
Tarján Imre: Ábrák és más kiegészítések az "Emlékezés 1994"-hez. Bp. 1995.
Tarján Imre: Ifjúságom – 1912-1950. Bp. 1996.
Prágay Dezső (szerk.): Orvosok, orvosegyetemi fiatalok, mentősök a magyar forradalomban. Bp. 1998.
Tarján Imre: Jegyzetek. Bp. 1996. + 10 oldal kiegészítés.
Tarján Imre: Ami az első gyűjteményekből kimaradt...II. és III. Bp. 1994, 1997.
Fizika az orvoscépzésben – Tarján Imre írásai. Bp. 1999.
Ami az előző gyűjteményekből kimaradt... IV. Bp. 1999. (fénymásolat)
Tarján Imre írásos munkássága. A gyűjteményes kötetek tartalomjegyzéke.